

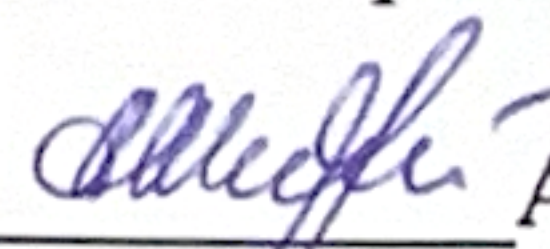
**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»**

**Факультет філології, психології та педагогіки
Кафедра психології та педагогіки**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
та навчальної роботи

 А.М. Мартиненко

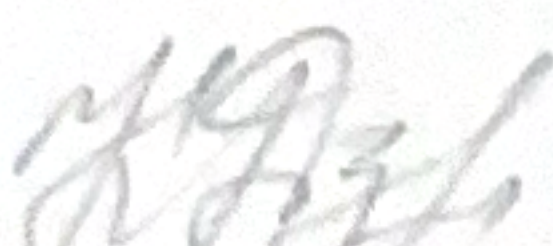
» 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Історія дошкільної педагогіки»
(назва навчальної дисципліни)

підготовки **бакалавра**
(назва ступеня вищої освіти)
спеціальності **012 Дошкільна освіта**
(код і назва спеціальності)

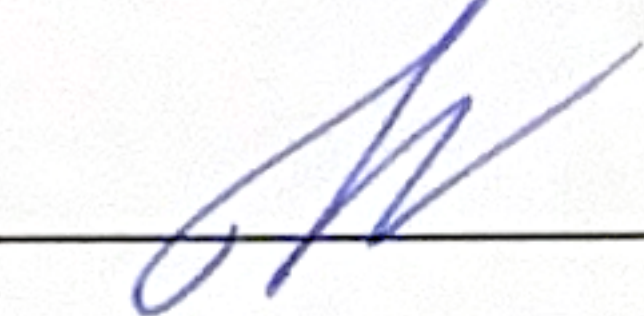
Полтава
2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «**Дитяча психологія**» для студентів спеціальності **012 Дошкільна освіта**, першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Складена відповідно до освітньої програми «**Дошкільна освіта**», 2024 року.

Розробник: Шевчук В.В., кандидат психологічних наук, доцент, т.в.о. завідувача кафедри психології та педагогіки

Погоджено:

Гарант освітньої програми Клевака Л.П.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології та педагогіки

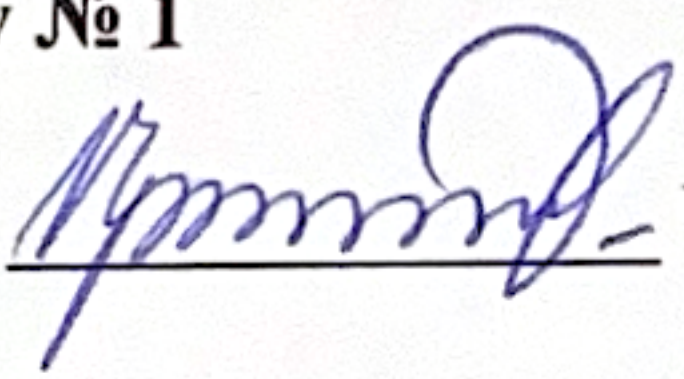
Протокол від «27» серпня 2024 року №1

Т.в.о. завідувача кафедри психології та педагогіки Шевчук В. В.

«27» серпня 2024 року

Схвалено навчально-методичною комісією факультету філології, психології та педагогіки

Протокол від «29» серпня 2024 року № 1

Голова навчально-методичної комісії Чернишов В. В.

«29» серпня 2024 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		Форма навчання
		Денна
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка	Обов’язкова
Загальна кількість годин – 120		
Модулів – 1	Спеціальність: 012 Дошкільна освіта	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		1-й
		Семестр
		2-й
Індивідуальне завдання – не передбачено	Ступінь вищої освіти: бакалавр	Лекції
		20 год.
		Практичні
		28 год.
		Самостійна робота
		72 год.
		Вид контролю: екзамен

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 48/72.

2. Мета навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної є оволодіння майбутніми вихователями кращими здобутками національної й світової дошкільної педагогіки, вміннями застосовувати їх у педагогічній практиці, здійснювати пошукову науково-дослідницьку діяльність; допомога кожному студенту усвідомити цілісність і унікальність власної особистості; сприяння значному просуванню на шляху професійного вдосконалення.

Упродовж опанування курсу студенти повинні набути таких **компетентностей**:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосовування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

КЗ-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовою вивчення дисципліни є навчальні дисципліни «Історія України та української культури», «Педагогіка загальна та порівняльна».

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен оволодіти такими вміннями й навичками:

ПР-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-02. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.

ПР-04. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-06. Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.

ПР-09. Розуміти історію та закономірності розвитку дошкільної освіти. Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний навчально-виховний простір закладу дошкільної освіти.

ПР-13. Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю.

ПР-15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний поріг рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90 – 100	A	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних	Високий, що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в

			ситуаціях. Власні пропозиції здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	робочій програмі дисципліни.
82 – 89	В	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	Достатній, що забезпечує здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.
74 - 81	С	Добре	Здобувач загалом добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	Достатній, конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.
64 - 73	Д	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постановку стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядались з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній, що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.
60 – 63	Е	Достатньо	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постановку стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень і володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення	Середній, що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни.

			практичних завдань з використанням основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	
35 - 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання диф.заліку	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача відсутні.	Низький, не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі екзамену.	Незадовільний, здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

6. Засоби діагностики результатів навчання

Під час вивчення дисципліни використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

усне опитування та виконання практичних завдань;
 стандартизовані тести для здійснення поточного/проміжного контролю успішності засвоєння студентами навчального матеріалу (здійснюється під час проведення практичних занять).

презентації результатів виконаних завдань;
 модульна контрольна робота у вигляді стандартизованого тестування (проводиться на останньому практичному занятті кожного змістового модуля) для здійснення підсумкового контролю успішності засвоєння студентами навчального матеріалу;
 екзамен.

7. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Становлення виховання як особливої форми діяльності людини.

Предмет і завдання історії педагогіки. Виховання у первісному суспільстві. Виникнення перших шкіл у світовій цивілізації. Виховання у Древній Греції. Древньогрецькі філософи про формування людської особистості. Школа і педагогіка Стародавнього Риму.

Практичне заняття № 1.

Тема 2. Педагогічна думка часів Київської Русі.

Виховання у давніх слав'ян. Зміст форми та методи роботи перших шкіл Київської Русі. Педагогічні пам'ятки Київської Русі. Педагогічна думка в період монголо-татарського поневолення.

Практичне заняття № 2.

Тема 3. Школа і педагогіка епох Середньовіччя та Відродження.

Загальна характеристика епохи Середньовіччя. Особливості виникнення перших університетів у західній Європі та організація навчання. Педагогічні погляди Віторіно да Фельтре. Позиції гуманізму у працях Томаса Мора, Томазо Кампанелли, Еразма Роттердамського, Мішеля Монтеня.

Практичне заняття № 3.

Тема 4. Педагогіка Нового часу та Просвітництва.

Характеристика педагогічної діяльності і світогляду Я. А. Коменського. Принципи природовідповідності виховання, вікова періодизація і система шкіл за Я. А. Коменським. Материнська школа Я. А. Коменського. Ідеї індивідуального виховання в педагогічній спадщині Дж. Локка. Педагогічні погляди Ж.-Ж. Руссо. Педагогічні погляди французьких енциклопедистів К. Гельвеція та Д. Дідро. Мета, суть і принципи виховання в педагогічній системі Й. Г. Песталоцці і А. Дістервега. Теорія навчання та виховання Й. Гербарта. Р. Оуен про формування особистості.

Практичне заняття № 4, 5

Тема 5. Ф. Фребель – організатор суспільних дошкільних закладів.

Життєвий шлях Ф. Фребеля. Філософія розвитку дитини Ф. Фребеля. Організація дошкільних закладів Ф. Фребелем.

Практичне заняття № 6.

Тема 6. Створення теорії дошкільного виховання (II половина XIX ст.). К. Ушинський, Н. Лубенець, С. Русова.

Ідея гармонійного розвитку людини К. Ушинського. Є. Водовозова – теоретик виховання і розвитку дітей дошкільного віку. А. Симонович – організатор одного з перших дитячих садків. Н. Лубенець – відома українська діячка в галузі дошкільного виховання. І. Сікорський про виховання у віці першого дитинства. С. Русова про дошкільне виховання. Становлення дошкільної освіти в Полтавській губернії.

Практичне заняття № 7.

Тема 7. Загальні тенденції світової педагогіки кінця XIX -XX століття.

Педагогічні погляди П. Кергомар. Концептуальні засади педагогіки М. Монтесорі. Особливості змісту вальдорфської педагогіки (Р. Штейнер). Школа успіху і радості С. Френе.

Практичне заняття № 8.

Практичне заняття № 9.

Тема 8. Тема: Вплив ідей реформаторської педагогіки на розвиток теорії і практики дошкільної освіти.

Метод Є. Тихеевої. Організатор дитячого садка нового типу Л. Шлегер. П. Блонський про розвиток дітей дошкільного віку. Видатний психолог і педагог, богослов і філософ В. Зеньківський.

Практичне заняття № 10.

Тема 9. Педагогічні системи виховання дитини у творчій спадщині А. Макаренка та В. Сухомлинського.

Життя та педагогічна діяльність А. Макаренка. Лекції про виховання дітей. Теорія і практика колективу. Проблема сімейного виховання. Життя та педагогічна діяльність В. Сухомлинського. Навчання і виховання дітей 6-ти річного віку. Теорія родинного виховання. Становлення творчої особистості педагога.

Практичне заняття № 11.

Тема 10. Освіта в ХХІ столітті.

Європейська освіта ХХІ століття. Організація дошкільної освіти в різних країнах світу. Нова освітня політика в Україні: проблеми розвитку та шляхи їх подолання. Організація дошкільної освіти в Україні. Сучасні заклади дошкільної освіти.

Практичне заняття № 12.

Практичне заняття № 13.

Практичне заняття № 14.

8. Структура навчальної дисципліни

2	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
Тема 1. Становлення виховання як особливої форми діяльності людини.	10	2	2			6
Тема 2. Педагогічна думка часів Київської Русі.	10	2	2			6
Тема 3. Школа і педагогіка епох Середньовіччя та Відродження.	10	2	2			6
Тема 4. Західноєвропейська педагогіка епохи Нового часу та Просвітництва.	12	2	4			6
Тема 5. Ф. Фребель – організатор суспільних дошкільних закладів.	12	2	2			8
Тема 6. Створення теорії вітчизняного дошкільного виховання (II половина XIX ст.) К. Ушинський, Н. Лубенець, С. Русова.	12	2	2			8
Тема 7. Загальні тенденції світової педагогіки кінця XIX–XX століття.	14	2	4			8
Тема 8. Вплив ідей реформаторської педагогіки на розвиток теорії і практики дошкільної освіти	12	2	2			8
Тема 9. Педагогічні системи виховання дитини у творчій спадщині А. Макаренка та В. Сухомлинського.	12	2	2			8
Тема 10. Освіта в ХХІ столітті.	16	2	6			8
Усього годин	120	20	28			72

9. Перелік питань для семінарських занять

№ заняття	Назва питань	Кількість годин
		для денної форми
	Семінарські заняття не передбачені*	

10. Перелік питань для практичних занять

№ заняття	Назва питань	Кількість годин
		для денної форми
1	1. Предмет і завдання історії дошкільної педагогіки. 2. Виховання у первісному суспільстві. 3. Виховання у Древній Греції. 4. Виховання в Стародавньому Римі.	2
2	1. Виховання у давніх слов'ян. 2. Зміст освіти в Київській Русі. 3. Педагогічні пам'ятки Київської Русі. 4. Педагогічна думка в період монголо-татарського поневолення.	2
3	1. Загальна характеристика освітньо-виховної системи епохи Середньовіччя. 2. Педагогічні погляди В. да Фельтре. 3. Позиції гуманізму у працях Т. Мора, Т. Кампанелли, Е. Роттердамського, М. Монтеня.	2
4,5	1. Принципи природовідповідності виховання, вікова періодизація і система шкіл за Я.А. Коменським. 2. Материнська школа Я.А. Коменського. 3. Ідеї індивідуального виховання в педагогічній спадщині Дж. Локка. 4. Педагогічні погляди Ж.-Ж. Руссо. 5. Педагогічні погляди К. Гельвеція. 6. Педагогічні погляди Д. Дідро. 7. Педагогічні погляди Й. Г. Песталоцці. 8. Педагогічна система А. Дістервега. 9. Теорія навчання та виховання Й. Гербарта. 10. Р. Оуен про формування особистості.	4
6	1. Філософія розвитку дитини Ф. Фребеля. 2. Організація дошкільних закладів Ф. Фребелем. 3. «Дари» Ф. Фребеля. 4. Ігри з «дарами» Ф. Фребеля.	2
7	1. Ідея гармонійного розвитку людини К. Ушинського. 2. Є. Водовозова – теоретик виховання і розвитку дітей дошкільного віку. 3. А. Симонович – організатор приватного дитячого садка. 4. Н. Лубенець – відома українська діячка в галузі дошкільного виховання. 5. Становлення та розвиток дошкільної освіти в Полтавській губернії.	2
8,9	1. Педагогічні погляди Поліни Кергомар. 2. Концептуальні засади педагогіки Марії Монтесорі. 3. Дидактичні матеріали М. Монтесорі. 4. Особливості змісту вальдорфської педагогіки Рудольфа Штайнера. 5. Школа успіху і радості Селестена Френе.	4
10	1. Метод Є. Тихесвої у вихованні дітей дошкільного віку. 2. Організатор дитячого садка Л. Шлегер. 3. П. Блонський про розвиток дітей дошкільного віку.	2

	4. Видатний психолог і педагог, богослов і філософ В. Зеньківський про виховання дитини.	
11	1. Проблема сімейного виховання у педагогічній спадщині А. Макаренка. 2. В. Сухомлинський про навчання і виховання дітей 6-ти річного віку. 3. В. Сухомлинський про теорію родинного виховання.	2
12,13,14	1. Суспільне дошкільне виховання за часів незалежності України. 2. Державна національна програма “Освіта” (“Україна ХХІ століття”). 3. Базовий компонент дошкільної освіти – головний документ дошкільної освіти України. 4. Освітній простір сучасних закладів дошкільної освіти в Україні. 5. Становлення традицій дошкільної освіти в Сінгапурі. 6. Становлення традицій дошкільної освіти в Італії. 7. Становлення традицій дошкільної освіти в Швеції. 8. Становлення традицій дошкільної освіти в Англії. 9. Становлення традицій дошкільної освіти в Австралії. 10. Становлення традицій дошкільної освіти в Норвегії. 11. Становлення традицій дошкільної освіти в Польщі.	6
	Усього	28

11. Перелік питань для лабораторних занять

№ заняття	Назва питань	Кількість годин
		для денної форми
	Лабораторні заняття не передбачені*	

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи студента є: навчитися користуватися бібліотечними фондами і каталогами, працювати з літературними джерелами, складати конспекти, аналізувати матеріал, порівнювати різні наукові концепції та робити висновки.

Види самостійної роботи студента:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до практичних занять;
- опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за списками літератури, рекомендованими в робочій навчальній програмі дисципліни;
- підготовка до виконання модульної контрольної у вигляді тестування;
- відвідування консультацій (згідно графіку консультацій кафедр);
- підготовка до складання екзамену за контрольними питаннями.

Питання для самостійного вивчення студентами

№ з/п	Назва питань	Кількість годин
		для денної форми
1	Древньогрецькі філософи про формування людської особистості.	6
2	Педагогічні пам'ятки Київської Русі.	6
3	Загальна характеристика епохи Середньовіччя. Педагогічні погляди Томаса Мора, Томазо Кампанелли, Еразма Роттердамського.	6

4	Теорія навчання та виховання Й. Гербарта. Р. Оуен про формування особистості.	6
5	Філософія розвитку дитини Ф. Фребеля.	8
6	І. Сікорський про виховання у віці першого дитинства. С. Русова про дошкільне виховання.	8
7	Школа успіху і радості С. Френе.	8
8	Видатний психолог і педагог, богослов і філософ В. Зеньківський про виховання дитини.	8
9	Лекції про виховання дітей А. Макаренка. Життя та педагогічна діяльність В. Сухомлинського. Навчання і виховання дітей 6-ти річного віку.	8
10	Організація дошкільної освіти в різних країнах світу.	8
		72

13. Індивідуальне завдання

Не передбачено планом.

14. Методи навчання

При викладанні дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання:

Методи за характером навчально-пізнавальної діяльності студентів: проблемного навчання (проблемного викладення матеріалу); частково-пошуковий (евристичних запитань); дослідницький (есе).

Методичні прийоми як компоненти методів: вербальні (бесіда, пояснення); ілюстративно-демонстраційні (ілюстрування, демонстрування); прикладні (практичні завдання).

Методи за формою організації навчання: лекції; практичні заняття; самостійна робота студентів (позааудиторна).

Методи оцінювання: усний контроль (усний індивідуальний, усний фронтальний) письмовий контроль (письмовий фронтальний); тестовий контроль.

15. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєння студентами навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань студентів під час практичних занять, оцінювання виконання студентами самостійної роботи та індивідуальних завдань, проведення і перевірки письмових контрольних робіт, тестування або в ході індивідуальних співбесід зі студентами під час консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань студентів залежить від викладача і доводиться до їхнього відома на першому практичному занятті. Модульний контроль є частиною поточного контролю і має на меті перевірку засвоєння студентом певної сукупності знань та вмінь, що формують відповідний модуль. Він реалізується шляхом проведення спеціальних контрольних заходів (у формі тестування чи написання студентами контрольних робіт), проводиться наприкінці кожного змістового модулю за рахунок аудиторних занять, під час групових консультацій або ж за рахунок часу, відведеного на самостійну роботу студентів. На підставі результатів модульного контролю здійснюється міжсесійний контроль (атестація).

Підсумковий контроль здійснюється у формі екзамену.

16. Розподіл балів, які отримують студенти

Види робіт/ контролю	Перелік тем														
	Тема 1	Тема 2	Тема 3.	Тема 4.	Тема 5.	Тема 6.	Тема 7.	Тема 8.	Тема 9.	Тема 10.					
	Практичне заняття														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Опитування	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Тестування	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Виконання завдань самостійної роботи	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Есе													2		
Всього за темами	4	4	4	6	4	4	6	4	4	10					
Екзамен	50														
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100														

Шкала та критерії оцінювання відповіді за результатами опитування

Бали	Критерії оцінювання
2	Питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання. Студент вільно володіє науково-понятійним апаратом.
1	Механічне відтворення матеріалу з деякими помилками, неточності у використанні науково-понятійного апарату.
0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Оцінювання тестування:

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів (наприклад, $0,1 \times 10 = 1$);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали	Критерії оцінювання
1	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.
0,5	Виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, містить несуттєві помилки, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній.
0	Завдання самостійної роботи не виконано та/або результати не відповідають поставленим завданням та/або завдання виконано із суттєвими помилками.

Шкала та критерії оцінювання виконання есе

Бали	Критерії оцінювання
2	Есе надане у письмовій формі, відповідь повна (не менше 90% потрібної інформації) та правильна.
1,5	Есе надане у письмовій формі, відповідь достатньо повна (не менше 75% потрібної інформації) або повна з незначними неточностями.
1	Есе надане у письмовій формі, відповідь неповна (не менше 60% потрібної інформації) з несуттєвими помилками.
0,5	Есе надане у письмовій формі, відповідь коротка (менше 30% потрібної інформації) із помилками.
0	Есе відсутнє.

**Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти
за результатами складання екзамену**

Завдання	Бали	Критерії оцінювання
1. Тестування	0-10	Кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($0,1 \times 10 = 1$), правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.
2, 3. Питання макс. по 20 балів	16-20	Питання розкриті повністю, відповідь обґрунтована, логічно побудована, що свідчить про високий засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	11-15	Питання розкриті, матеріал викладений у логічній послідовності, відповідь правильна або із незначними неточностями, що свідчить про достатній рівень засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	6-10	Питання розкриті в цілому, відповідь містить несуттєві помилки, що свідчить про середній рівень засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	0-5	Механічне відтворення матеріалу із суттєвими помилками, що не може свідчити про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90 – 100	A – відмінно	5 – відмінно
82 – 89	B – дуже добре	4 – добре
74 – 81	C – добре	
64 – 73	D – задовільно	3 – задовільно
60 – 63	E – достатньо	
35 – 59	FX – незадовільно з можливістю повторного складання	2 – незадовільно
0 – 34	F – незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них: при підсумковому контролі у вигляді екзамену 50 балів відведено на поточний контроль, а 50 балів – на підсумковий (для допуску до екзамену необхідно мати не менше 25 балів поточної успішності).

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються так (розподіл орієнтовний):

- робота на практичних заняттях (відповіді, виконання практичних завдань, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) – до 50 балів.

Присутність на лекціях і практичних заняттях не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 25 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль Підсумковим контролем є екзамен. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті імені Юрія Кондратюка».

17. Методичне забезпечення

1. Клевака Л.П. Історія дошкільної педагогіки: конспект лекцій для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 012 «Дошкільна освіта». Полтава : Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2022. 40 с.

2. Клевака Л.П. Методичні рекомендації для практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Історія дошкільної педагогіки» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 012 «Дошкільна освіта». Полтава : Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2023. 12 с.

18. Рекомендована література

Базова

1. Задорожна-Княгницька Л. В. Історія педагогіки: навчальний посібник. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 364 с.

2. Левківський М.В. Історія педагогіки. Київ : ЦНЛ, 2021. 190 с.

3. Левківський М. В., Пащенко Д. І. Історія педагогіки: навчальний посібник. Київ : ЦНЛ, 2020. 380 с.

4. Мосіяшенко В.А., Задорожна Л.В., Курок О.І. Історія педагогіки України в особах. Суми : Університетська книга, 2023. 266 с.

5. Салига Н. Історія дошкільної педагогіки: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: Нова, 2016. 96 с.

6. Улюкаєва І.Г. Історія дошкільної педагогіки: навчальний посібник. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2016. 424 с.

7. Phillipson S., Garvis S. Teachers' and Families' Perspectives in Early Childhood Education and Care Early Childhood Education in the 21st Century Vol. II. Taylor & Francis, 2019. 300 p.

8. Compayr G. The History Of Pedagogy Translated, With An Introduction, Notes, And An Index, By W. H. Payne. Mumbai : Repro India Limited, 2024. 408 p.

Допоміжна

1. Дошкільна освіта: історія і сьогодення: довідник / [упоряд. Л.В. Лохвицька]. Тернопіль: Мандрівець, 2011. 208 с.

2. Зайченко І. В. Історія педагогіки. Книга І. Історія зарубіжної педагогіки: навчальний посібник. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2010. 624 с.

3. Зайченко І. В. Історія педагогіки. У двох книгах. Книга 2. Школа, освіта і педагогічна думка в Україні: навч. посібник. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2010. 1032 с.
4. Клевака Л.П., Шевчук В.В., Гресь К.О. Діяльність дитячих майданчиків в Полтавській губернії на початку ХХ століття. *Наукові інновації та передові технології*. 2024. № 12 (40). С. 1106-1116.
5. Клевака Л.П. Фізичне виховання дітей дошкільного віку на дитячих майданчиках Полтавської губернії. *Актуальні проблеми фізичної культури, спорту та фізичного виховання : зб. матеріалів I Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. з міжнар. участю*, 02 груд. 2020 р. Полтава : Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2020. С. 274-277.
6. Клевака Л.П., Гришко О.І. Становлення і розвиток дошкільної освіти в Полтавській губернії (перша половина ХІХ – початок ХХ століття). *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. Кропивницький : ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2017. Вип. 159. С. 61-69.
7. Клевака Л.П., Гришко О.І. Полтавська губернія – засновниця дошкільної освіти в Україні. *Матеріали ХХХ Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. «Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації» : зб. наук. праць*. Переяслав-Хмельницький, 2017. С. 305-308.
8. Кравець В. П. Історія української школи і педагогіки : курс лекцій : навч. посібник. Тернопіль : Кн.-журн. вид-во "Тернопіль", 2014. 357 с.
9. Левківський М. В., Пащенко Д. І. Історія педагогіки: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 380 с.
10. Проскура О. Гуманістичні традиції Будинку Песталоцці-Фребеля. *Дошкільне виховання*. 2013. № 6. С. 7–9.
11. Терещенко І. Дитячі садочки Рудольфа Штейнера. *Дошкільна освіта*. 2013. № 1. С. 71–79.
12. Улюкаєва І.Г. Історія суспільного дошкільного виховання в Україні: навч. посіб. Донецьк : ЛАНДОН ХХІ, 2013. 238 с.
13. Улюкаєва І. Г. Хрестоматія з історії дошкільної педагогіки в Україні: навч. посібник. Донецьк: ТОВ "Юго-Восток, ЛТД", 2008. 213 с.
14. Lascarides V. Celia, Hinitz Blythe F. History of Early Childhood Education. London: Taylor & Francis, 2013. 688 p.
15. Morgan H. Early Childhood Education History, Theory, and Practice. Rowman & Littlefield Publishers, 2011. 246 p.

19. Інформаційні ресурси

Сторінка курсу на платформі Moodle: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=3394>